

Simpozij in filmska projekcija
**750 LET OD OMEMBE
MINORITSKEGA SAMOSTANA
V MARIBORU**

Simpozij in filmska projekcija

750 LET OD OMEMBE MINORITSKEGA SAMOSTANA V MARIBORU

V letu 2024 mineva 750 let od prve pisne omembe mariborskega samostana minoritov. Lutkovno gledališče Maribor, Kulturna četrt Minoriti in Sinagoga Maribor bomo omembo počastili s simpozijem in filmsko projekcijo.

Minoritski samostan s cerkvijo Marijinega vnebovzvetja se ponaša z bogato zgodovino. Zaradi svojega položaja v mestni veduti, zgodovine nastanka in umetnostnih kvalitiet predstavlja enega najpomembnejših spomenikov v Mariboru in tudi širše. Arheološka izkopavanja, ki so potekala ob pripravi na prenovo med leti 2006 in 2010, so odkrila izjemne podatke o nastanku samostana in mesta, med drugim tudi to, da nekateri ohranjeni elementi izvirajo iz 10. ali 11. stoletja, zaradi česar ga obravnavamo kot najstarejšo odkrito stavbo srednjeveškega Maribora, istočasno z grajskimi ostalinami na Piramidi. V že obstoječo arhitekturo se je okoli leta 1250 naselil Minoritski red. Prostore so temeljito spremenili in povečali v zgodnjegotskem slogu, obsežneje pa predelali tudi v 17. in 18. stoletju. Med jožefinskimi reformami leta 1784 so cerkev in samostan odvzeli minoritom in ju namenili za potrebe vojske.

Danes v kompleksu deluje Lutkovno gledališče Maribor s Kulturno četrtjo Minoriti in ponuja prostor za lutkovne predstave, scenske dogodke, umetniške razstave, koncerte, delavnice in raznolike kulturne aktivnosti, s čimer ohranja duh skupnosti in kulturne izmenjave, ki so bile prisotne skozi celotno zgodovino samostana.

12. OKT. / 19.00 / VELIKA DVORANA LGM

FILM

FRANČIŠEK, PEVEC BOŽJI

Francesco, giullare di Dio / R. Rossellini, F. Fellini / 75 min, 1950, Italija

z uvodom dr. Aleša Mavra z Oddelka za zgodovino FF UM

16. OKT. / 9.00-15.00 / SODNI STOLP

SIMPOZIJ

750 LET OD OMEMBE MINORITSKEGA SAMOSTANA V MARIBORU

9.00-9.20 Uvod

Katarina Klančnik Kocutar, direktorica Lutkovnega gledališča Maribor

doc. dr. Samo Skralovnik, Teološka fakulteta UL, enota Maribor

dr. Aleš Maver, namestnik predstojnika Oddelka za zgodovino FF UM

9.20-9.45

p. mag. Milan Kos, provincialni minister slovenskih minoritov

Minoriti na Slovenskem

9.45-10.10

dr. Aleš Maver, Oddelek za zgodovino FF UM

Pojmovne zadrege s sinovi sv. Frančiška. Poimenovanja za manjše brate in njihov zgodovinski kontekst

10.10-10.35

dr. Jože Škofljanec, Arhiv Republike Slovenije

Brat minister in samostanska skupnost. Redovne pokrajine manjših bratov na Slovenskem v prvih stoletjih mariborskega samostana

10.35-11.00

ODMOR ZA KAVO

11.00-11.25

Boris Hajdinjak, Sinagoga Maribor

Čas in prostor prve pisne omembe mariborskega samostana minoritov

11.25-11.50

Matic Kristan, Oddelek za zgodovino FF UL

Gertrudina listina in Platnerjeva kronika - jezikovne značilnosti dveh virov za manjše brate v Mariboru

11.50-12.15

Dejan Juhart, doktorski študent Oddelka za zgodovino FF UM

Pečata z listine s prvo pisno omembo mariborskega samostana minoritov

12.15-12.40

Mojca Horvat, Pokrajinski arhiv Maribor:

Ilustrirana zemljiška knjiga mariborskih minoritov (1778-1814)

12.40-13.05

ODMOR ZA KAVO

13.05-13.30

dr. Andrej Magdič, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Maribor

Arheološka dediščina na območju mariborskega samostana minoritov

13.30-13.55

dr. Branko Vnuk, Pokrajinski muzej Ptuj Ormož

Srednjeveška gradbena podoba nekdanjega mariborskega minoritskega samostana

13.55-14.20

Alenka Zupan, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Maribor

Vodstvo in predstavitev obnove minoritske cerkve

* Slika prikazuje risbo freske *Smrt sv. Frančiška* iz ok. 1280

Fresko je leta 1930 odkril utemeljitelj slovenske umetnostne zgodovine France Stele v cerkvi samostana minoritov na Ptujju. Takrat je naredil tudi fotografijo te freske, a se na njej vidi manj kot na risbi, ki jo naredil leta 1931 Matej Sternen, sicer eden izmed štirih slovenskih impresionistov. Ostanki freske so bili uničeni leta 1945 ob zavezniškem bombardiranju Ptujja. Risba je ena izmed redkih upodobitev, sv. Frančiška in minoritov, ki je krajevno in časovno blizu prvi pisni omembi mariborskega samostana minoritov.